

Niezrealizowane świadczenie - czym jest i kto się może o nie ubiegać?

Jeżeli zmarła osoba będąca członkiem Państwa rodziny miała prawo do emerytury lub renty albo złożyła do KRUS wniosek w tej sprawie, można otrzymać tzw. niezrealizowane świadczenie.

Co to jest niezrealizowane świadczenie z KRUS

Niezrealizowane świadczenie to takie, do którego zmarła osoba była uprawniona przed śmiercią, ale go nie pobrała lub nie zostało ono jej wypłacone. Jeżeli np. ktoś zmarł we wrześniu, a my nie wypłaciliśmy przysługującego mu świadczenia, bo poinformowano nas o zgonie tej osoby, to niezrealizowane świadczenie za wrzesień możemy wypłacić członkom rodziny tej osoby - na ich wniosek.

Niezrealizowane świadczenie to również takie świadczenie, o które zmarła osoba złożyła wniosek, ale nie otrzymała z KRUS decyzji np. z powodu prowadzonego postępowania.

Gdy osoba, która ma ustalone prawo do świadczenia i która złożyła wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury lub renty, a przed załatwieniem przez KRUS tego wniosku zmarła - należność przysługująca zmarłemu również może być wypłacona w ramach niezrealizowanych świadczeń.

Kto może się ubiegać o wypłatę niezrealizowanego świadczenia

Prawo do niezrealizowanych świadczeń mają:

- w pierwszej kolejności - mąż, żona lub dzieci zmarłego, jeśli prowadziły z nim wspólne gospodarstwo domowe,
- w drugiej kolejności - małżonkowie i dzieci, z którymi zmarły nie prowadził gospodarstwa domowego (w razie braku małżonka, dzieci, z którymi zmarła osoba prowadziła wspólne gospodarstwo domowe).

Jeśli o wypłatę świadczenia występuje więcej niż jedna osoba, np. dwoje dzieci, to należna im kwota będzie podzielona na równe części.

- w trzeciej kolejności - inni członkowie rodziny uprawnieni do renty rodzinnej lub ci, na których utrzymaniu pozostawała osoba zmarła, w razie braku wymienionych wyżej małżonka i dzieci.

Jakie dokumenty należy złożyć

- wniosek o niezrealizowane świadczenie,
- odpis aktu zgonu, chyba, że został złożony już wcześniej np. wraz z wnioskiem o zasiłek pogrzebowy,
- w przypadku małżonka: odpis aktu małżeństwa,
- w przypadku dzieci: odpis aktu urodzenia,
- oświadczenie lub inne dowody, które potwierdzają, że prowadzono wspólne gospodarstwo domowe ze zmarłym lub przyczyniano się do jego utrzymania.

Druk wniosku o niezrealizowane świadczenie można otrzymać w każdej placówce KRUS.

Kiedy złożyć dokumenty

Należy jednak pamiętać, że aby uzyskać niezrealizowane świadczenie wniosek musi być złożony w ciągu 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której przysługiwały świadczenia. Po 12 miesiącach roszczenia o wypłatę niezrealizowanych świadczeń wygasają.

Gdzie i w jaki sposób złożyć dokumenty

Świadczenia należne zmarłemu do dnia śmierci i nie wypłacone, zwane dalej świadczeniami niezrealizowanymi, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wypłaca osobie uprawnionej, na podstawie wniosku złożonego osobiście, za pośrednictwem przedsiębiorcy uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej w obrocie krajowym lub zagranicznym, albo przez elektroniczną skrzynkę podawczą KRUS - ePUAP lub w formie dokumentu elektronicznego podpisanego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, czy też podpisem zaufanym.

Kiedy KRUS załatwi sprawę niezrealizowanego świadczenia

Decyzję w sprawie niezrealizowanego świadczenia KRUS wyda w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

Co z podatkiem od niezrealizowanego świadczenia

Ze świadczenia potrącamy podatek i odprowadzimy do właściwego urzędu skarbowego. Po zakończeniu roku prześlemy informację o dochodach (PIT-11). Na jej podstawie można rozliczyć się z podatku za to świadczenie.

Kiedy niezrealizowane świadczenie nie przysługuje ?

Renta socjalna, rodzicielskie świadczenie uzupełniające, świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, dodatkowe roczne świadczenie pieniężne i kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne oraz świadczenia pieniężne z tytułu pełnienia funkcji sołtysa nie przysługują jako świadczenia niezrealizowane.

Podstawa prawna

Art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1251)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412)

Iwona Porowska - Zastępca Dyrektora ds. Świadczeń